34.4.H.17
16
174

DE

SERENISSIMO PRINCIPE HISPANIARVM RECENTER NATO

GENETHLIACON.

D. DIDACI CENTVRIONI

Habitũ ab eodem in Collegio Rom. Soc. Ieſu.

AD ILLVSTRISSIMVM ET REVERENDISSIMVM

D.D. ANTONIVM CARD. ZAPATAM.

ROMÆ, Typis Bartholomæi Bonfadini. M D C V.

SVPERIORVM PERMISSV.

Sumptibus Laurentij Sforzini in Arcu Camigliano.

Digitized by Google

ILLVSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO

D. D. ANTONIO CARDINALI ZAPATÆ

IOANNES DOMINICVS SFORZINVS F.

Carmen hoc Genethliacum de Sereniſſimo Hiſpaniarum Principe recenter nato pro mea in te obſeruantia, Princeps Illuſtriſſime, ſi Tibi inſcriberem, vt optimum factu, ita etiam debitum plane iudicaui. Videram enim nuper, quanta Romæ cum gratulatione, potentiſſimi Principis Natalem diem exceperis: noueram quæ tibi cum tanto eſſet Rege coniunctio, quæ beneuolentia. itaque non abs re fore cenſui, ſi hoc etiam Carmen te Patrono prodiret in lucem, qui eius Natalem in cuius laudem conſcriptum eſt, tanta animi ſignificatione complexus fueris. neque enim is eram, qui hoc à te contendere poſſem, niſi & res ipſa hoc poſtulare, & tua omnibus nota facilitas, atque etiam cum infimo quoque humanitas, videretur. ad extremum licet non auſim à te petere vt me in tuorum numerum adſcribas, certe auſim à Deo Opt. Max. enixe poſtulare vt eam tibi felicitatem tribuat, quæ generi iſti nobiliſſimo gloriæ, ſplendori, optimo vitæ inſtituto cōmuni omnium conſenſione debitur. Vale. Dat. Romæ viij. Idus Iulij. MDCV.

Digitized by Google

HISPANIARVM PRINCIPIS
GENETHLIACON.

ASpice iam cælum geniali luce coruſcat,
Gratia fœcundo diſtillat gaudia riuo,
Feſtiuo reſonant cœli laquearia cantu,
Luſtratusque nouo collucet lumine mundus.
Naſcere Magne Puer mundi iuſtiſſima cura,
Talia ſit tecum diffulgent gaudia terris.
Deliciæ humani generis Puer inclyte, redde
Spem populis, matrique decus, columenque parenti,
Credo equidem, antiquum ſeruabis nomen auorum,
Atque atauis ſimilis patribus ſplendebis in armis.
Magne Puer, generoſe Puer, rape munera lucis,
Ingredere antiquis regnatum patribus orbem,
Et gentis nomen, numerumque reuiſe tuorum.
Aſpice iam fines terræque mariſque ſubactos,
Exple terrarum ſummis natalibus oras,
Grandiaque immenſus populorum perfice vota.
Quæcunque ambit terræ tractus pontique meatus,
Seu riget inculto, colitur ſeu tramite Zona,
Natali famulata tuo tibi diuidit orbem,
Et nullo Imperij diſtinguit limite fines.
Sed iam nunc aſſueſce precor famularia mundi
Dona puellari captare manu, vndique cunis
Officioſa tuis, ſubmittit munera tellus.
Aſpice vt auroræ tepefactus lumine primo
Oceano madidus, ſoliſque ardentis alumnus
Sub fuſco lætus vultu nigroque capillo
Indus, cui centum ſinuata volumina giris

Digitized by Google

Tempora turritos prætentant vertice crines;
Hinc humeros pharetra, inde arcus, pallaque decorus
Talari, laterum iuncturas circuit orbis
Intextus, rutiloque rigens auro, atque hyacinto:
Cælatum ſignis diadema rigentibus offert,
Et rutilis nitidum gemmis fuluisque lapillis:
Qua fuluos nectit crines cunabula nati
Zona refert radiante notis, & anaca rigeſcunt
Arma auro, clypei, vexilla, aquilæ, æra, tubæque,
Stemmata, & antiquis populorum nota figuris,
Inclita geſtarum peperit, quæ gloria rerum.
At nunc cerne puer poſtremi littoris, oro,
Munera, longinquis qua ſe ſol abluit vndis
Oceanoque ruens nitidiſſima lamina condit
Veſper, & occiduo late iactantior orbe:
Stellarum relegit fortunatiſſimus agmen,
Et Zephyro vaga rura nitent contenta colono:
Accola Tarteſſi noctique propinquior Aſpis.
Tantas in cunas operoſus, munere cunas
Dedicat; incluſum has ebori ſubdiuidit aurum,
Et belle in puro lucet velamine pallor.
Hic diſtincta nitent ſummorum facta parentum,
Atque ſuas opifex clades diſtinguit in auro:
Se gaudet vinctum Hiſpanis ſpectarier armis,
Et fictis cohibere manus ſub vincula nodis.
Hic peritura manus regum religata catenis
Ducitur ad funus, iuuenum quos terga reuinctos
Horrendum ſtridens agmen comitatur ouantum
Exuuijs onerant currus decorantq; quadrigas,
Raptaq; diffulgent ſæuis ex hoſtibus arma,
Armati ſplendent generoſo milite campi,

Signaq;

Signaq; flante Noto tenues ſinuantur in auras.
Italus at mundi decus aureus orbis ocellus,
Lætitiæ in partem properus ſua munera iactet;
Qualia non melius cœlo indulgente venirent,
Ficta manu diuum ſuperumq; expreſſa labore.
Parthenope imprimis, qua non formoſior orbe
Tellus, perdormito dat iura mari, atq; ſuperbo
Ambitioſa ſinu lunatis incubat vndis:
Blanda mihi Syren, mihi iucundiſſima Syren,
Exere littorea caput vnda, ſolue canoros
Voce modos, tenues mulce concentibus auras,
Et cantu formoſa tuo iam munus adorna;
Eia age rumpe moras contextam auro atq; argento
Pallam affer, violet conchilis purpura fuco
Oras, ſplendeſcat phrigio inde volumine limbus:
Hæc veſtis longe populos mira indicet arte,
Hiſpanæ ditionis agros, faſcesq; receptos,
Cum primum deuota aquilas ſubiere ſuperbas
Imperij, mille hinc inde ambita vrbibus arua;
Gentis, & Heſperiæ lumen viſere propinquum:
Littus arenoſum Lucrini hic flexibus vndam
Eludat, Cumæq; olim vſq; ad ſidera notæ.
Nunc inarata, rigens penitus ſine nomine tellus
Inſideant ponto, lædant nec littore fluctus.
Surgat & Ethereo contingat vertice nubes
Ignotus nulli vicina ſede Veſæuus,
Si lubet, accenſas iaculetur ad Ethera flammas.
Hic fortunatis præter laberis inundis
Sebete, & liquidis ſulcabis fluctibus arua;
Fortunate amnis, tua ſi bona noris, inerra
Æternum, & puro ſemper voluaris inalueo

Digitized by Google

Sit formidatus Romanis arcibus olim
Marſus, monticola, & ſiluis inſignis auitis;
Cui vitrea circum blanditur Fucinus vnda;
Mente, ferox promptusq; manu, melioribus auſis
Auſtriacum malit venerari lumine ſydus,
Heſperiumq; decus tutari fortibus armis.
Appulus, inde audax, campis operoſus apricis
Erret, & intonſi circum campeſtria montes
Belle obeant agros, vallorumq; aggere cingant.
Accola diuinæ Calaber telluris inerret,
Fortunata colens arua & felicia rura,
Multiplici fuſcos vmbratus fronde capillos
Et denſas inter valles collesq; beatos,
Mollia ſerta legat, condatq; hinc dulcia mella,
Inde leues cumulabit ciſtas rore caduco.
At tibi belle Puer, patris mellita voluptas
Patris ocelle Puer, generis, ſpes maxima Nate,
Eia age felici magnus quæ nam Inſuber ora,
Qua Padus errores trahit aucto gurgite fluctus
Innatat, & crebra late reuolutus in alno,
Alpina rigidus glacie, ſed fortibus armis
Clarior, & pinguis fœcundus munere glebæ,
Dona feret? belle falcatam proferat harpen
Mercurius qualem quondam vibrabat, acerbo
Funere cum merſit Iouis Imperio excitus, Argum,
Cui fera centena radiabant corpora luce:
Perſeus aut qualem conſperſit cæde Meduſæ.
Aureus hanc capulus gemmatus Iaſpide cingat,
Chriſolitis ſtellata etiam quem lumine crates
Muniat, & capuli radius palleſcat in auro:
Hic medio rigidis radient, & arata figuris

Atq;

Atq; inciſa notis ſulco referantur in Harpes,
Fœlici hæc Puero terræ Domino, Inſuber offert:
Munus ſi paruum eſt, magni eſt, tamen omen amoris
Sicælides properate leues in munera Nimphæ,
Ferte meo puero clipeum rutilante metallo
Conſpicuum manibus, non enarrabile textum;
Carolus hic ſub iura trahat domita agmina ferro,
Atq; ducem armatus miles ſectetur ouantem,
Corpora cæſa ſalo immittis conuulſa tyranni
Sternantur, glomeret greſſus ſpectabilis armis
Roſtrisq; inſignis Quintus, galeaq; ſuperbus,
Ferre iugum doceat deuicti littoris vndas.
Hic celſa in puppi Princeps ſub luce decorus,
Natiua, ventos cernat perflare ſecundos.
Puppe ſub ærata criſpetur mobilis vnda,
Et Dominum venerata ſuum, hinc inde æquore ludat,
Ille triumphato, Tirio viſendus in oſtro
Orbe, ipſum doceat Neptunum ferre catenas.
Hiſpano ſubmiſſa duci ſinuoſa Carybdis
Infenſo ſiſtat crudeles ore latratus,
Et per inoffenſas indulgeat ire redire
Cautes, & gelidis tentare Aquilonibus Euros,
Scilla ruens, fremitus reſonante coerceat vnda,
Præbeat, & tutum ſinuoſo tramite curſum,
Sit licet illa ferox, dominum veneretur euntem
Nimboſosq; premat frenato murmure fluctus.
Vltima ab Heſperia poſcit ſibi munera Princeps.
En quid agis? propera terrarum ò fulmen Ibere,
Feſtina, regemq; tuum bona ſigna ſalutis
Omen & Imperij, atq; optati pignus amoris
Munere feſtiuo decora: tibi blanda voluptas
Arridet

Arridet Princeps, frontiſq; en explicat ignes.
Ergo age fer munus ſceptrum;radiantibus auro
Intextis præbe gemmis, ſulcata metallo
Ora ducum rigeant hic,Heſperijq; Dynaſtæ
Qui magnis quondam frenarunt legibus vrbes.
Ferdinande tuos vultus,lucesq; beatas
Hic ſpectare licet, nexos diademate crines,
Cui mites animos quondam ſapientia flexit.
Tu quoque, Tu hic Alphonſe, tui ſpectabis in auro
Cælatum lumen vultus, flammasq; feroces,
Nunc etiam exitium vibrantes lumine terris.
Hic gemini rutilo viſentur in ære Philippi
Fortunati ambo, & ſæclorum chara voluptas:
Hic orbis terror ferrato crine ſonabit
Carolus,infenſos generoſæ frontis,& hoſtes
Lumine inire fugam, & ferro iam cedere coget.
Hic pater ipſe tuus deuinctus fronde capillos
Expiret decus,& ceruice refulgeat aurea,
Ille tibi ſeruet Patrijs virtutibus orbem
Augeat Imperium ille ſuis virtutibus orbis:
Hæc tibi belle puer mundi ſpes aurea mittit
Munera pro tanti natalis munere Tellus.
Quandoquidem tibi luſus erit tractare ſonantes
Nunc clipeos, galeasq; manu, gladiosq; feroces;
Paruula nunc vexilla auris ſinuare ſecundis,
Et dextra imbelli ſceptrum tractare per aulas.
Tu cape fœlicis lætus bona munera vitæ
Atq; annis annos, menſes & menſibus adde,
Æternumq; regas oblatas orbis habenas,
Gratanti,& referas olim,aurea ſæcula mundo.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google